

Panelonderzoek Koningsdag 2019

De meeste Amersfoorters hebben wel iets van Koningsdag in de stad gezien, zo blijkt uit onderzoek onder leden van het AmersfoortPanel. Meestal via de tv. Een kwart is zelf gaan kijken. De komst van de koning was voor Amersfoorters vaker reden om juist Koningsdag in de stad te vieren, dan om de drukte te ontvluchten. Een royale meerderheid voelde zich door Koningsdag trotser op de stad, zag positieve energie meegebracht en vindt dat het Amersfoort 'op de kaart heeft gezet'.

Grootschalige landelijke evenementen hebben meer voor- dan nadelen, vindt zo'n 60% van de panelleden. Maar er wordt genuanceerd naar gekeken. Zowel voor- als tegenstanders hebben oog voor de andere kant van de zaak. Als nadelen van grootschalige evenementen als Koningsdag worden de kosten en de overlast veel genoemd. Voordelen ziet men in een gevoel van trots dat het geeft en de mogelijkheid om de stad te laten zien aan de buitenwacht. Verder vinden panelleden het goed voor het toerisme, en bovendien gewoon leuk en gezellig.

Amersfoort heeft in de ogen van de inwoners de afgelopen jaren meer het karakter van een grotere stad gekregen. Het is levendiger in de stad en het culturele aanbod groeide. De prettige leefomgeving bleef. Wel ziet men meer problemen op de woningmarkt.

Inleiding

Het Koningspaar vierde op 27 april 2019 Koningsdag in Amersfoort. De gemeente wil dat Koningsdag 2019 (en een langere periode hieromheen) bijdraagt aan een stad die duidelijker 'op de kaart' staat, met inwoners die zich hechter met elkaar verbonden voelen en die trots zijn op hun stad.

De gemeente wil na afloop van de dag evalueren hoe inwoners de dag hebben ervaren. En in het algemeen een beeld krijgen van hoe Amersfoorters de stad zien en in hoeverre Koningsdag daar positief aan heeft bijgedragen. Vandaar dat als onderdeel van de evaluatie van Koningsdag 2019 aan de 5000 leden van het AmersfoortPanel¹ een korte vragenlijst is voorgelegd, met vragen over hun Koningsdag, hun mening over dergelijke grootschalige evenementen en hun kijk op de stad.

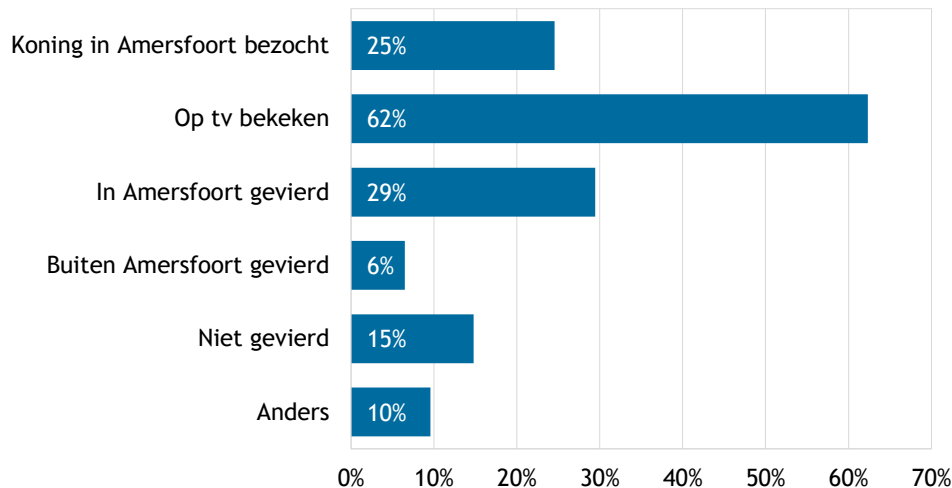
¹ Zie de Bijsluiter achterin voor een toelichting op het onderzoek

Resultaten

Een op de vier Amersfoorters heeft de koning live gezien

De koning komt naar onze stad! Een overgrote meerderheid van de Amersfoorters heeft daar wel iets van gezien. Bijna twee op de drie hebben 'Koningsdag in Amersfoort' op de tv gevolgd (figuur 1). En een kwart is ook zelf buiten gaan kijken.

Figuur 1 Hoe heeft u Koningsdag gevierd?

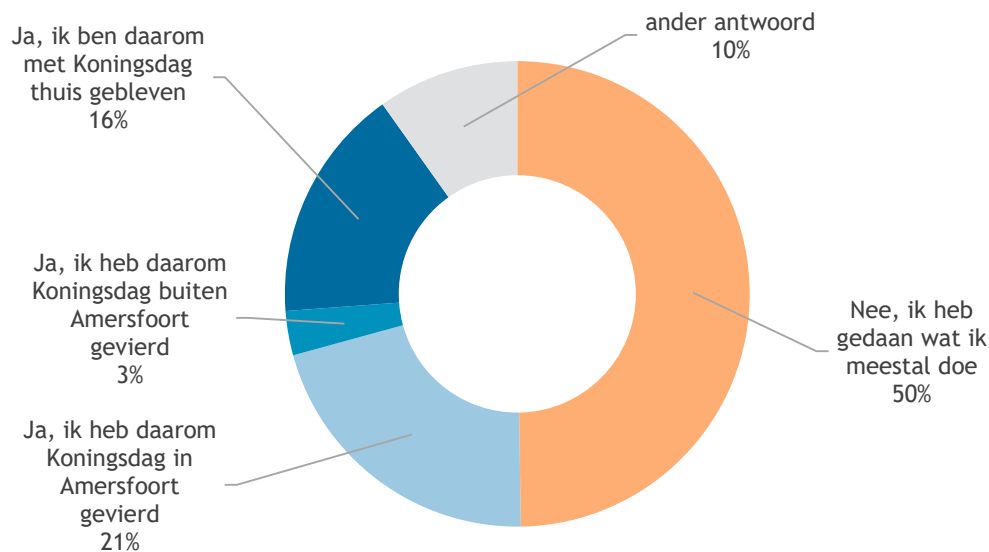
Toelichting: de percentages tellen op tot meer dan 100%, want respondenten mochten meerdere antwoorden geven.

Bron: O&S

Aantrekkingskracht

Het feest trok duidelijk meer mensen aan dan dat mensen de stad ontvluchtten. Slechts een heel kleine minderheid (3%) heeft Koningsdag vanwege de komst van de koning elders gevierd (figuur 2), terwijl een veel groter deel - zo'n 21% - vanwege de koning dit jaar juist in de stad bleef. Van degenen die anders dan in andere jaren op Koningsdag de deur niet uit gingen (16%) kennen we het motief niet. Overigens beïnvloedde het koninklijk bezoek de helft van de Amersfoorters weinig; zij deden gewoon wat ze meestal op zo'n dag doen.

Figuur 2 Hebt u door het bezoek van de Koninklijke familie Koningsdag anders gevierd dan anders?

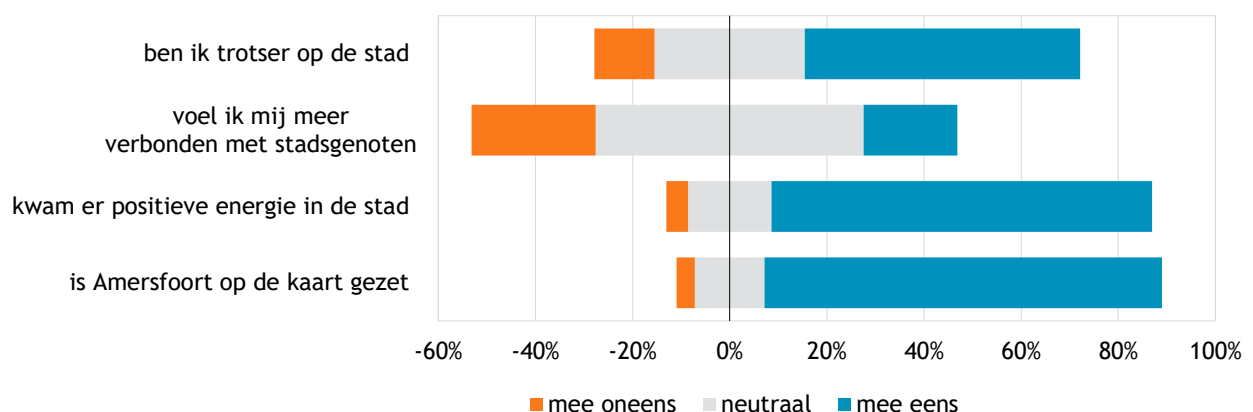

Bron: O&S

Amersfoort op de kaart

Brengt de organisatie van zoiets als Koningsdag de daarbij gestelde doelen dichterbij? Als we de panelleden daar direct naar vragen, dan lijkt dit wel het geval. Een gevoel van meer onderlinge verbondenheid levert Koningsdag de Amersfoorters niet meteen op (figuur 3). Maar ruim de helft voelt zich nu wél trotser op de stad. En driekwart ervoer dat de koning positieve energie naar Amersfoort bracht. Vier op de vijf onderschrijven verder de stelling dat Koningsdag Amersfoort 'op de kaart heeft gezet'. Amersfoorters zien hun stad graag op de kaart staan, want, zoals een respondent het verwoordt: "Het maakt Amersfoort aantrekkelijk voor bedrijven en dagjesmensen, en het geeft de bewoners een gevoel van trots en verbondenheid." Opmerkingen als deze worden veel gemaakt.

Figuur 3 Door Koningsdag ...

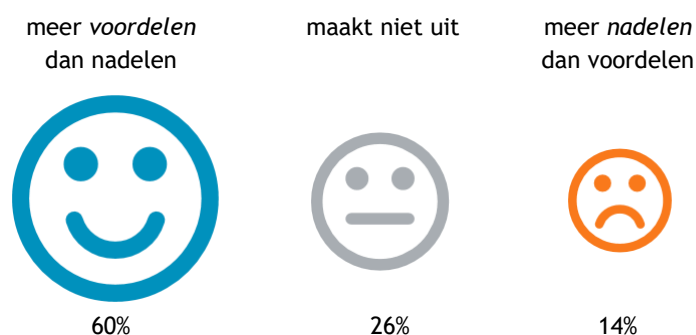

Bron: O&S

Landelijke evenementen hebben meer voordelen, maar beeld genuanceerd

Het merendeel van de Amersfoorters heeft een per saldo positieve kijk op landelijke evenementen in de stad. De vraag werd algemeen gesteld, maar uit de antwoorden bleek dat de meerderheid hem heeft beantwoord met Koningsdag in het achterhoofd. Zo'n 60% ziet meer voor- dan nadelen (figuur 4). De mensen die meer na- dan voordelen zien zijn duidelijk in de minderheid (14%). Wel valt op dat er vaak genuanceerd naar wordt gekeken. Een Amersfoorter die meer voordelen zag: "Koningsdag bracht mensen samen, en gaf een positief beeld van de stad aan heel Nederland. Grootschalige evenementen moeten wel van toegevoegde waarde zijn voor het grootste deel van de Amersfoorters, en niet gedaan worden vanwege het geld. Ook moet er niet teveel hinder zijn voor de Amersfoorters."

Figuur 4 Wat vindt u van grote landelijke evenementen in Amersfoort?

Bron: O&S

Nadelen: overlast en kosten

Twee onderwerpen springen eruit bij hen die in evenementen als Koningsdag meer na- dan voordelen zien: de overlast die dat met zich meebrengt op plek twee, en op één: de kosten. Vaak gaan opmerkingen over de hoge kosten gepaard met de constatering dat er belangrijker zaken zijn waaraan de gemeente het geld kan besteden. "Er wordt te weinig geld uitgegeven aan dingen die noodzakelijk zijn en teveel geld aan dingen om er bij te horen." Overigens snijden ook de mensen die meer voordelen zien regelmatig het onderwerp financiën aan. "Aan de ene kant is het mooi dat Amersfoort zich zo op de kaart zet. Aan de andere kant kost het heel veel geld. En daar wil ik als burger liever niet voor opdraaien." Maar de voordelen wegen hier blijkbaar zwaarder.

Als overlast, drukte of hinder als nadelen van grootschalige evenementen worden genoemd, dan gaat dat vaak niet specifiek over Koningsdag. Amersfoort trekt sowieso steeds meer toeristen en organiseert steeds meer festiviteiten, zo is de indruk bij panelleden. En verschillende panelleden noemen dat het hen in de binnenstad wat veel van het goede wordt. "Voor mij als bewoner zie ik geen voordeel dat de stad meer bezoekers krijgt, ik vind het druk genoeg en veel toeristen dragen niet bij aan een betere sfeer of fijner leefklimaat."

Voordelen: trots, Amersfoort in beeld, positieve energie en gewoon leuk en gezellig

Aan de positieve kant zijn de argumenten wat abstracter van aard. Veel van de Amersfoorters die vooral voordelen zien, hebben het in hun toelichting op de een of andere manier (ook) over het op de kaart zetten van de stad. Er worden veel opmerkingen gemaakt als “Je zet de stad op de kaart en laat veel moois van de stad zien” of “Het zet Amersfoort op de kaart en is een hele belevenis voor de bewoners.” Ook horen we vaak dat men trots is op de stad. “Het was ontzettend leuk om "mijn" stad zo mooi op tv terug te zien, ben enorm trots als geboren en getogen Amersfoorter op onze stad :-).”

Het meest genoemde wat concretere voordeel ziet men in de positieve uitwerking van landelijke evenementen op het toerisme en de economie. “Hierdoor kan de gemeente meer toeristen naar de stad trekken .. is economisch in het voordeel van gemeente en bedrijven.” Maar ook hier heeft men oog voor eventuele nadelige gevolgen. “Ik zie zowel voor als nadelen in gelijke mate. Meer toerisme en drukte maakt Amersfoort niet per se leuker voor de inwoners. Voor de economie en lokale horeca is het erg goed.”

Vanzelfsprekend is er ook een groot aantal mensen dat het gewoon leuk en gezellig vindt, zo’n feestje als Koningsdag. Mooi de stad op de kaart, en inderdaad een impuls voor de economie, zo reageert een panellid, maar “...bovenal is het feestelijk en gezellig.” Een andere Amersfoorter wijst op de verbindende werking. “Alle evenementen in Amersfoort brengen meer mensen bij elkaar. Meer mensen meer gezelligheid en leuke sfeer. Voor iedereen.”

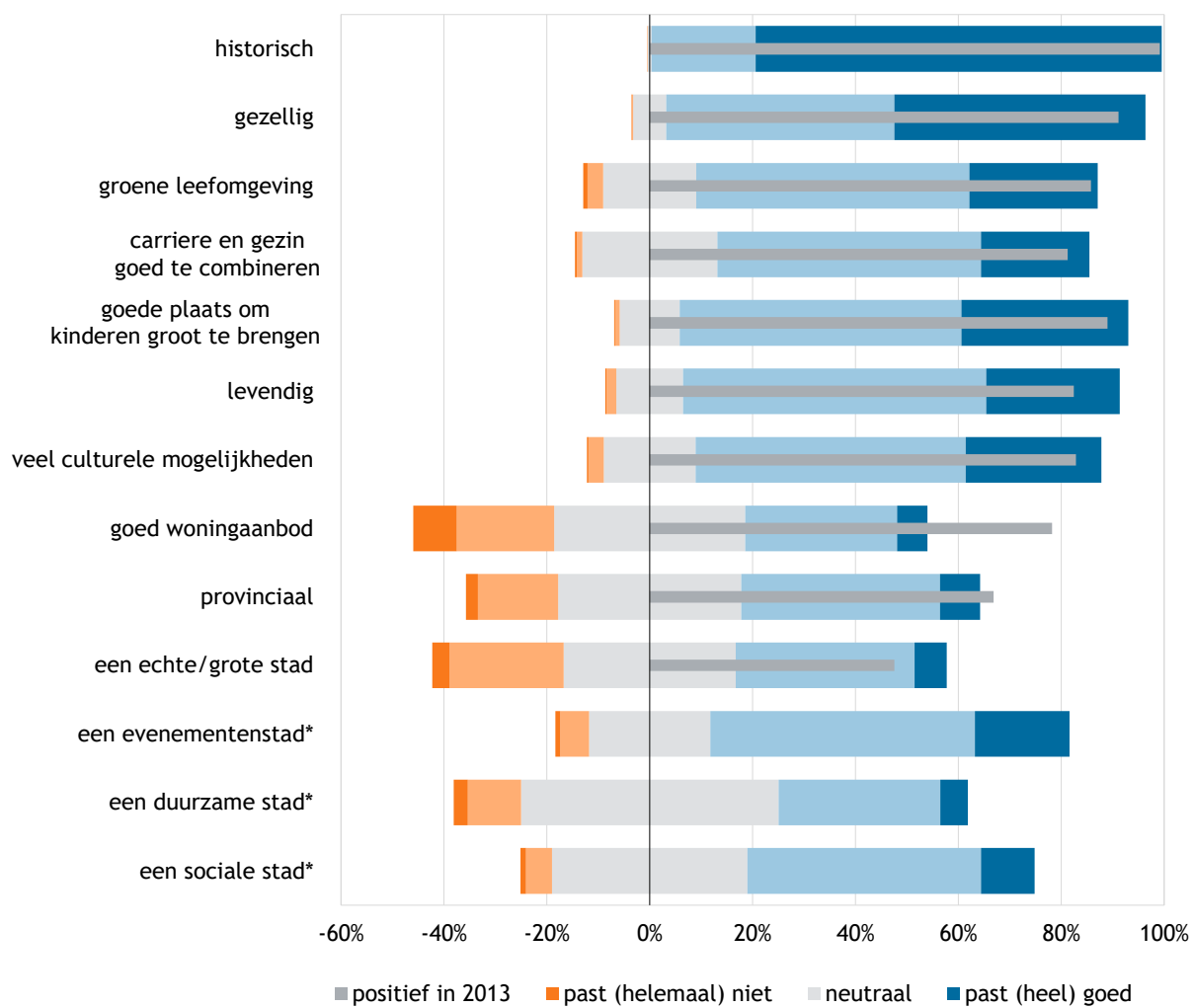
Amersfoort historisch en gezellig

Vrijwel alle panelleden typeren hun stad als ‘historisch’ (figuur 5). Dat was ook in 2013 al zo (in een panelonderzoek over het project ‘Amersfoort, dat zijn wij’ is indertijd dezelfde vraag gesteld). Ook over of je Amersfoort ‘gezellig’ kunt noemen, zijn de meningen nauwelijks verdeeld. 90% vindt dat etiket passend, en dat betekent dat het er sinds 2013 zelfs nog wat gezelliger op is geworden.

Levendiger en royaler cultureel aanbod

In de ogen van de inwoners heeft Amersfoort meer het karakter van een grotere stad gekregen. Zo vinden meer mensen de stad levendig. En zonder dat dat ten koste ging van een groene leefomgeving, waar het prettig werken en kinderen grootbrengen is. Panelleden vinden Amersfoort nog altijd geen écht grote stad. Maar het is de afgelopen jaren wel levendiger en minder provinciaals geworden, met een gegroeid cultureel aanbod. Een minpunt vormt het woningaanbod. Daarover is men een stuk minder te spreken dan in 2013. De toegenomen krapte op de woningmarkt is echter geen typisch Amersfoorts probleem.

Figuur 5 Welke eigenschappen passen bij Amersfoort?

*) Niet gevraagd in 2013
Bron: O&S

Als je Amersfoorters vraagt in steekwoorden hun stad aan vrienden te beschrijven, zien we een behoorlijke overlap met de antwoorden op de stellingen hierboven (figuur 6). De fraaie historische binnenstad en de gezelligheid domineren de woordenwol. Daarnaast wordt de centrale ligging veel genoemd.

7

Bijsluiter panelonderzoek Koningsdag 2019

Wat is het AmersfoortPanel?

Het AmersfoortPanel is een digitaal bewonerspanel van ruim 5.000 Amersfoorters van 18 jaar en ouder.

Wat was de respons op de Koningsdagvragenlijst?

Alle panelleden hebben een uitnodiging gekregen om vragen over Koningsdag te beantwoorden. Uiteindelijk heeft 55% van het panel meegedaan aan het onderzoek.

Waarom een internetpanel?

Voordeel van het AmersfoortPanel is dat snel en eenvoudig een grote groep Amersfoorters naar hun mening kan worden gevraagd. Het is dan ook een waardevolle aanvulling op andere manieren van onderzoek dat de gemeente uitvoert. De afdeling Onderzoek en Statistiek beheert het AmersfoortPanel.

Is het panel representatief?

Een panel is natuurlijk beter bruikbaar als ze een dwarsdoorsnede vormt van de Amersfoortse bevolking. Oud, jong, rijk, arm, man of vrouw: al die groepen moeten in gelijke mate hun mening kunnen geven. Om er voor te zorgen dat het AmersfoortPanel een goede afspiegeling van alle Amersfoorters vormt, kun je alleen lid worden als je daarvoor wordt gevraagd.

Uit een eerdere analyse bleek dat panelleden niet heel anders oordelen dan respondenten van schriftelijke onderzoeken als de Stadspeiling. Wel blijken ze iets uitgesprokener.